

I

(Atti leġislattivi)

DIRETTIVI

DIRETTIVA 2010/40/UE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tas-7 ta' Lulju 2010

dwar il-qafas għall-varar ta' Sistemi ta' Trasport Intelliġenti fil-qasam tat-trasport bit-triq u għall-interkonnessjonijiet ma' modi oħrajn ta' trasport

(Test b'relevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 91 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw il-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

(1) Iż-żieda fil-volum tat-trasport bit-triq fl-Unjoni marbut mat-tkabbir tal-ekonomija Ewropea u mal-htiġijiet tal-mobbiltà taċ-ċittadini hija l-kawża prinċipali ta' żieda dejjem akbar tal-kongestjoni tal-infrastruttura tat-toroq u tal-konsum tal-enerġija, kif ukoll is-sors ta' problemi ambjentali u soċjali.

(2) It-tweġiba għal dawk l-isfidi kbar ma tistax tkun limitata għal miżuri tradizzjonali, inter alia l-espansjoni tal-infrastruttura eżistenti tat-trasport bit-triq. L-innovazzjoni ser ikollha rwol ewlieni biex jinstabu soluzzjonijiet xierqa għall-Unjoni.

(3) Is-Sistemi ta' Trasport Intelliġenti (sistemi STI) huma applikazzjonijiet avvanzati li, mingħajr ma jinkorporaw l-intelliġenza nnifisha, għandhom l-għan li jagħtu servizzi innovattivi relatati ma' modi ta' trasport differenti u mal-ġestjoni tat-traffiku, jippermettu lill-bosta utenti li jkunu infurmati ahjar u li jagħmlu użu aktar sikur, aktar koordinat u "aktar intelliġenti" min-netwerks tat-trasport.

(4) Is-sistemi STI jintegraw teknoloġiji tat-telekomunikazzjoni, l-elettronika u l-informazzjoni mal-inġinerija tat-trasport sabiex isir ippjanar, tfassil, thaddim, manutenzjoni u ġestjoni tas-sistemi tat-trasport. L-applikazzjoni tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni għas-settur tat-trasport bit-triq u l-interkonnessjonijiet tiegħu ma' modi oħra ta' trasport ser tagħti kontribut sinifikanti għat-titjib tal-prestazzjoni ambjentali, l-effiċjenza, inkluża l-effiċjenza enerġetika, is-sikurezza u s-sigurtà tat-trasport bit-triq, inkluż it-trasport ta' oġġetti perikolużi, is-sigurtà pubblika, u l-mobbiltà tal-passiġġieri u l-merkanzija, filwaqt li simultanament tiżgura l-funzjonament tas-suq intern kif ukoll livelli oghla ta' kompetittività u impjegi. Madankollu, l-applikazzjonijiet tas-sistemi STI għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal materji li jikkonċernaw is-sigurtà nazzjonali jew li huma mehteġa fl-interessi tad-difiża.

(5) L-iżviluppi fil-qasam tal-applikazzjoni tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni għal modi oħra ta' trasport għandhom issa jkunu riflessi fl-iżviluppi fis-settur tat-trasport bit-triq, b'mod partikolari bil-hsieb li jiġu żgurati livelli oghla ta' integrazzjoni f'dak il-qasam bejn it-trasport bit-triq u modi oħra ta' trasport.

(6) F'xi Stati Membri l-applikazzjonijiet nazzjonali ta' dawn it-teknoloġiji diġà qed jiġu varati fis-settur tat-trasport bit-triq. Madankollu, dan il-varar għadu frammentat u mhux ikkoordinat u ma jistax jipprovdi kontinwità ġeografika tas-servizzi tas-sistemi STI fl-Unjoni kollha u fil-fruntieri esterni tagħha.

⁽¹⁾ ĠU C 277, 17.11.2009, p. 85.

⁽²⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' April 2009 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u pożizzjoni tal-Kunsill tal-10 ta' Mejju 2010 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali), pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-6 ta' Lulju 2010 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

- (7) Biex ikun żgurat varar ikkoordinat u effettiv tas-sistemi STI fl-Unjoni b'mod ġenerali, għandhom jiddaħhlu speċifikazzjonijiet, inkluż, fejn ikun il-każ, standards, li jiddefinixxu aktar id-dispożizzjonijiet u l-proċeduri dettaljati. Qabel ma tadotta xi speċifikazzjonijiet, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-konformità tagħhom ma' ċerti prinċipji definiti li jinsabu fl-Anness II. Għandha tinghata prijorità primarjament lill-erba' oqsma ewlenin tal-iżvilupp u l-varar tas-sistemi STI. F'dawk l-erba' oqsma, għandhom jiġu stabbiliti azzjonijiet prijoritarji għall-iżvilupp u l-użu ta' speċifikazzjonijiet u standards. Matul l-implimentazzjoni ulterjuri tas-sistemi STI, l-infrastruttura eżistenti tas-sistemi STI stabbilita minn Stati Membri partikolari għandha titqies f'termini tal-progress teknoloġiku u tal-isforzi finanzjarji magħmulha.
- (8) Meta att leġislattiv jiġi adottat kif imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 6(2) ta' din id-Direttiva, it-tieni sentenza tal-Artikolu 5(1) għandha tiġi emendata kif mehtieg.
- (9) L-ispeċifikazzjonijiet għandhom fost l-oħrajn iqisu u jibnu fuq l-esperjenza u r-riżultati li diġà nkisbu fil-qasam tas-sistemi STI, b'mod partikolari fil-kuntest tal-inizjattiva "Sikurezza Elettronika", immedja mill-Kummissjoni f'April 2002. Il-Forum dwar is-"Sikurezza Elettronika" ġie stabbilit mill-Kummissjoni taht dik l-inizjattiva sabiex jippromwovi u jkompli jimplimenta r-rakkommandazzjonijiet biex issostni l-iżvilupp, il-varar u l-użu tas-sistemi tas-"Sikurezza Elettronika".
- (10) Vetturi li jithaddmu l-aktar għall-interess storiku tagħhom u li originarjament ġew registrati u/jew mogħtija approvazzjoni tat-tip u/jew tqiegħdu fis-servizz qabel id-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva u tal-miżuri implimentattivi tagħha, m'għandhomx jiġu affettwati mir-regoli u l-proċeduri stabbiliti f'din id-Direttiva.
- (11) Is-sistemi STI għandhom jibnu fuq sistemi interoperabbli li huma bbażati fuq standards pubbliċi u li huma disponibbli fuq bażi non-diskriminatorja għall-fornituri u utenti kollha tal-applikazzjonijiet u tas-servizzi.
- (12) Il-varar u l-użu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI ser jinvolvi l-ipproċessar ta' data personali. Tali pproċessar għandu jitwettaq f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, kif stabbiliti partikolarment fid-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data ⁽¹⁾ u fid-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika ⁽²⁾. Fost l-oħrajn, il-prinċipji tal-limitazzjoni tal-iskop u l-minimizzazzjoni tad-data għandhom ikunu applikati għal applikazzjonijiet tas-sistemi STI.
- (13) Għandha tkun imhegġa l-anonimizzazzjoni bħala wiehed mill-prinċipji tat-tishih tal-privatezza tal-individwi. Sa fejn jikkonċerna kwistjonijiet relatati mal-protezzjoni tad-data u l-privatezza fil-qasam tal-varar tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta aktar, kif ikun mehtieg, mal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data u titlob l-opinjoni tal-Grupp ta' Hidma għall-Protezzjoni ta' Individwi dwar l-ipproċessar ta' Data Personali stabbilit mill-Artikolu 29 tad-Direttiva 95/46/KE.
- (14) Il-varar u l-użu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI, u b'mod partikolari l-informazzjoni dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar, ser jinvolvi l-ipproċessar u l-użu ta' data dwar it-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar li tagħmel parti minn dokumenti miżmuma minn entitajiet tas-settur pubbliku tal-Istati Membri. Dan l-ipproċessar u l-użu għandu jitwettaq f'konformità mad-Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Novembru 2003 dwar l-użu mill-ġdid ta' informazzjoni tas-settur pubbliku ⁽³⁾.
- (15) Fejn ikun il-każ, l-ispeċifikazzjonijiet komuni għandhom jinkludu dispożizzjonijiet dettaljati li jistabbilixxu l-proċedura li tirregola l-valutazzjoni tal-konformità tal-kostitwenti jew jekk humiex tajbin biex jintużaw. Dawk id-dispożizzjonijiet għandhom ikunu bbażati fuq id-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar qafas komuni għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti ⁽⁴⁾, b'mod partikolari fir-rigward tal-moduli għad-diversi fażijiet tal-proċeduri għall-validazzjoni tal-konformità. Minhabba li d-Direttiva 2007/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾ tistabbilixxi diġà qafas għall-approvazzjoni tat-tip għal vetturi bil-mutur u għall-partijiet jew tagħmir relatat tagħhom, u d-Direttiva 2002/24/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁶⁾ u d-Direttiva 2003/37/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁷⁾ jistabbilixxu regoli dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur b'żewġ jew tliet roti u tratturi agrikoli jew tal-foresti u tal-partijiet jew tagħmir relatat tagħhom. Għalhekk, ikun hemm duplikazzjoni tal-hidma kieku kellha tkun prevista valutazzjoni tal-konformità tat-tagħmir u l-applikazzjonijiet li jaqgħu taht il-kamp ta' applikazzjoni ta' dawk id-Direttivi. Simultanjament, għalkemm dawk id-Direttivi japplikaw għat-tagħmir relatat mas-sistemi STI installat fil-vetturi, huma ma japplikawx għat-tagħmir u s-software tas-sistemi STI tal-infrastruttura esterna tat-toroq. F'dawn il-każijiet, l-ispeċifikazzjonijiet jistgħu jipprevedu proċeduri ta' valutazzjoni tal-konformità. Dawn il-proċeduri għandhom ikunu limitati għal dak li jkun mehtieg f'kull każ separat.

⁽¹⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31.

⁽²⁾ ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37.

⁽³⁾ ĠU L 345, 31.12.2003, p. 90.

⁽⁴⁾ ĠU L 218, 13.8.2008, p. 82.

⁽⁵⁾ ĠU L 263, 9.10.2007, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 124, 9.5.2002, p. 1.

⁽⁷⁾ ĠU L 171, 9.7.2003, p. 1.

- (16) Għall-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI li jehtieġu servizzi ta' kronometraġġ u pożizzjonament preċiżi u ggarantiti, għandhom jintużaw infrastrutturi li jiddependu mis-satelliti jew kwalunkwe teknoloġija li ttipprovi livell ekwivalenti ta' preċiżjoni, bħal dawk stipulati fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2005 tat-22 ta' Diċembru 2004 dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt it-trasport u operazzjonijiet relatati ⁽¹⁾ u r-Regolament (KE) Nru 683/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar implimentazzjoni ulterjuri tal-programmi Ewropej ta' navigazzjoni bis-satelliti (EGNOS u Galileo) ⁽²⁾.
- (17) Għar-realizzazzjoni tal-applikazzjonijiet tas-sistemi STI, b'mod partikolari għal-lokalizzazzjoni u t-traċċar tal-merkanzija matul il-vjaġġ tagħha u bejn modi differenti ta' trasport, għandhom jintużaw teknoloġiji innovattivi bħall-Apparati tal-Identifikazzjoni bil-Frekwenza tar-Radju (RFID) jew l-EGNOS/Galileo.
- (18) Il-partijiet konċernati ewlenin bħal fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI, l-assocjazzjonijiet ta' dawk li jużaw is-sistemi STI, l-operaturi tat-trasport u tal-facilitajiet, rappreżentanti tal-industrija tal-manifattura, l-imsieħba soċjali, l-assocjazzjonijiet professjonali u l-awtoritajiet lokali għandu jkollhom il-possibbiltà li jagħtu pariri lill-Kummissjoni dwar l-aspetti kummerċjali u tekniċi tal-varar tas-sistemi STI fl-Unjoni. Għal dan l-ghan il-Kummissjoni, waqt li tiżgura l-kooperazzjoni mill-qrib mal-partijiet konċernati u l-Istati Membri, għandha twaqqaf grupp konsultattiv dwar is-sistemi STI. Il-hidma tal-grupp konsultattiv għandha titwettagħ b'mod trasparenti u r-riżultat għandu jkun disponibbli għall-kumitat stabbilit b'din id-Direttiva.
- (19) Għandu jiġi żgurat li jkun hemm kundizzjonijiet uniformi ta' implimentazzjoni għall-adozzjoni ta' kriterji u miżuri non-obbligatorji sabiex tkun faċilitata l-koperazzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-oqsma ta' prijorità għas-sistemi STI kif ukoll fir-rigward ta' linji gwida għar-rappurtar mill-Istati Membri u ta' programmi ta' hidma.
- (20) Skont l-Artikolu 291 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), ir-regoli u l-prinċipji ġenerali li jikkonċernaw il-mekkanizmi għall-kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni ta' setgħat implimentattivi għandhom jiġu stabbiliti minn qabel b'Regolament adottat skont il-proċedura leġislattiva ordinarja. Sa meta jiġi adottat dak ir-Regolament ġdid, id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li ttipprovi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-implimentazzjoni konferiti lill-Kummissjoni ⁽³⁾ għandhom jibqgħu jiġu applikati.
- (21) Il-Kummissjoni għandha jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 290 tat-TFUE fir-rigward tal-adozzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet. Huwa ta'

importanza partikolari li l-Kummissjoni tagħmel konsultazzjonijiet adegwati matul il-hidma preparatorja tagħha, inkluż fuq livell ta' esperti.

- (22) Sabiex jiġi żgurat approċċ ikkoordinat, il-Kummissjoni għandha tiżgura l-koerenza bejn l-attivitajiet tal-kumitat stabbilit b'din id-Direttiva u dawk tal-Kumitat stabbilit bid-Direttiva 2004/52/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar l-interoperabilità ta' sistemi elettronici dwar taxxi tat-toroq fl-Unjoni ⁽⁴⁾, il-Kumitat stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (KEE) (Nru) 3821/85 tal-20 ta' Diċembru 1985 dwar apparat ta' reġistrazzjoni għat-trasport bit-triq ⁽⁵⁾, u l-Kumitat stabbilit bid-Direttiva 2007/46/KE u l-Kumitat stabbilit bid-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2007 li tistabbilixxi Infrastruttura għall-Informazzjoni Ġeografika fl-Unjoni Ewropea (INSPIRE) ⁽⁶⁾.
- (23) Ladarba l-ghan ta' din id-Direttiva, jiġifieri li tiżgura varar kkoordinat u koerenti ta' Sistemi ta' Trasport Intelligenti li jkunu interoperabbli fl-Unjoni kollha, ma jistax jinkiseb sufficjentement mill-Istati Membri u/jew mis-settur privat u jista' għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti tiegħu, jinkiseb aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu mehtieġ sabiex jinkiseb dak l-ghan.
- (24) F'konformità mal-punt 34 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-fassil aħjar tal-liġijiet, l-Istati Membri huma mhegga biex ifasslu, għalihom infushom u fl-interess tal-Unjoni, it-tabelli tagħhom stess li, sa fejn ikun possibbli, juru l-korrelazzjoni bejn din id-Direttiva u l-miżuri ta' traspożizzjoni, u biex jagħmluhom pubbliċi,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi qafas ta' appoġġ għall-varar u l-użu kkoordinati u koerenti tas-Sistemi ta' Trasport Intelligenti (sistemi STI) fl-Unjoni, b'mod partikolari bejn il-fruntieri bejn l-Istati Membri, u tistipula l-kondizzjonijiet ġenerali mehtieġa għal dak l-iskop.
2. Din id-Direttiva tippredvi l-iżvilupp ta' speċifikazzjonijiet għall-azzjonijiet fl-oqsma ta' prijorità msemmijin fl-Artikolu 2, kif ukoll l-iżvilupp, fejn ikun il-każ, tal-istandards mehtieġa.
3. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI fil-qasam tat-trasport bit-triq u l-inter-konnessjonijiet tagħhom ma' modi oħra ta' trasport minghajr preġudizzju għal kwistjonijiet rigward is-sigurtà nazzjonali jew mehtieġa fl-interess tad-difiża.

⁽¹⁾ ĠU L 3, 5.1.2005, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 196, 24.7.2008, p. 1.

⁽³⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

⁽⁴⁾ ĠU L 166, 30.4.2004, p. 124.

⁽⁵⁾ ĠU L 370, 31.12.1985, p. 8.

⁽⁶⁾ ĠU L 108, 25.4.2007, p. 1.

Artikolu 2

Oqsma ta' prijorità

1. Għall-fini ta' din id-Direttiva dawn li ġejjin għandhom ikunu l-oqsma ta' prijorità għall-iżvilupp u l-użu ta' speċifikazzjonijiet u standards:

- I. użu ottimali tad-data dwar it-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar;
- II. kontinwità tas-servizzi tas-sistemi STI ta' ġestjoni tat-traffiku u l-merkanzija;
- III. applikazzjonijiet tas-sistemi STI għas-sikurezza u s-sigurtà fit-toroq;
- IV. kollegament tal-vettura mal-infrastruttura tat-trasport.

2. L-ambitu tal-oqsma ta' prijorità hu speċifikat fl-Anness I.

Artikolu 3

Azzjonijiet ta' prijorità

Dawn li ġejjin għandhom ikunu azzjonijiet ta' prijorità għall-oqsma ta' prijorità imsemmijin fl-Artikolu 2 għall-iżvilupp u l-użu ta' speċifikazzjonijiet u standards, kif stabbilit fl-Anness I:

- (a) il-forniment ta' servizzi ta' informazzjoni dwar l-ivvjaġġar multimodali fl-UE kollha;
- (b) il-forniment ta' servizzi ta' informazzjoni dwar it-traffiku f'hin reali fl-UE kollha;
- (c) data u proċeduri għall-forniment, fejn ikun possibbli, ta' informazzjoni minima universali dwar it-traffiku relatata mas-sikurezza fit-toroq minghajr hlas għall-utenti;
- (d) il-forniment armonizzat ta' eCall interoperabbli fl-UE kollha;
- (e) il-forniment ta' servizzi ta' informazzjoni għal postijiet ta' parkeġġ bla periklu u sikuri għal trakkijiet u vetturi kummerċjali;
- (f) il-forniment ta' servizzi ta' rriżervar għal postijiet ta' parkeġġ bla periklu u sikuri għal trakkijiet u vetturi kummerċjali.

Artikolu 4

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "Sistemi ta' Trasport Intelligenti" jew "sistemi STI" tfisser sistemi li fihom ikunu applikati teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni fis-settur tat-trasport bit-triq, inklużi l-infrastruttura, il-vetturi u l-utenti, u fil-ġestjoni tat-traffiku u l-ġestjoni tal-mobbiltà, kif ukoll għal inter-konnessjonijiet ma' modi oħra tat-trasport;

- (2) "interoperabbiltà" tfisser il-kapaċità tas-sistemi, u tal-proċessi industrijali li dawn is-sistemi jissejso fuqhom, li jiskambjaw id-data u jikkondividu l-informazzjoni u l-konnoxxenza;
- (3) "applikazzjoni tas-sistemi STI" tfisser strument operattiv għall-applikazzjoni tas-sistemi STI;
- (4) "servizzi tas-sistemi STI" tfisser il-forniment ta' applikazzjoni tas-sistemi STI permezz ta' qafas organizzattiv u operattiv definit sew bl-għan li jikkontribwixxi għas-sikurezza tal-utenti, l-effiċjenza, il-kumdità u/jew il-facilitazzjoni jew is-sostenn tal-operat tat-trasport u l-ivvjaġġar;
- (5) "fornitur tas-servizzi tas-sistemi STI" tfisser kwalunkwe fornitur ta' servizz tas-sistemi STI, kemm jekk pubbliku jew privat;
- (6) "utent tas-sistemi STI" tfisser kwalunkwe utent tal-applikazzjonijiet jew is-servizzi tas-sistemi STI fosthom il-vjaġġaturi, l-utenti vulnerabbli tat-toroq, l-utenti u l-operaturi tal-infrastruttura tat-trasport bit-triq, il-ġesturi tal-flotot u l-operaturi tas-servizzi tal-emergenza;
- (7) "utenti vulnerabbli tat-toroq" tfisser utenti tat-toroq minghajr vettura bil-mutur, bħal pereżempju n-nies mexjin fit-triq u ċ-ċiklisti, kif ukoll is-sewwieqa tal-muturi u l-persuni b'diżabbiltà jew persuni b'mobbiltà u orjentament limitati;
- (8) "apparat nomadiku" tfisser apparat tal-komunikazzjoni jew tal-informazzjoni li jista' jingarr go vettura b'appoġġ għall-kompitu tas-sewqan u/jew l-operazzjonijiet tat-trasport;
- (9) "pjattaforma" tfisser unità ta' abbord jew mhux ta' abbord li tippermetti l-varar, il-forniment, l-isfruttar u l-integrazzjoni ta' applikazzjonijiet u servizzi tas-sistemi STI;
- (10) "arkitettura" tfisser id-disinn kuncettwali li jiddefinixxi l-istruttura, l-imġiba u l-integrazzjoni ta' sistema speċifika fil-kuntest ta' madwarha;
- (11) "interkonnessjoni" tfisser facilità bejn sistemi li tipprovdi l-mezzi li bihom jistgħu jikkollegaw u jaġixxu ma' xulxin;
- (12) "kompatibbiltà" tfisser il-kapaċità ġenerali ta' apparat jew sistema li taħdem ma' apparat jew sistema oħra minghajr modifika;
- (13) "kontinwità tas-servizzi" tfisser il-kapaċità li jkunu żgurati servizzi minghajr interruzzjoni fin-netwerks tat-trasport fl-Unjoni kollha;
- (14) "data it-toroq" tfisser data dwar il-karatteristiċi tal-infrastruttura tat-toroq, inklużi s-sinjali tat-traffiku mwahhlin jew l-attributi regolatorji tagħhom tas-sikurezza;
- (15) "data dwar it-traffiku" tfisser data storika u f'hin reali dwar il-karatteristiċi tat-traffiku fit-toroq;

- (16) "data dwar l-ivvjagġar" tfisser data bażika, bhal skedi tal-hin tat-trasport pubbiku u tariffi, mehtieġa biex tinghata informazzjoni dwar l-ivvjagġar multimodali qabel u waqt il-vjaġġ biex tiffaċilita l-ippjanar, l-irriżervar u l-adattament tal-ivvjagġar;
- (17) "speċifikazzjoni" tfisser miżura li torbot li tistipula dispożizzjonijiet li fihom rekwiżiti, proċeduri jew kwalunkwe regola oħra rilevanti;
- (18) "standard" tfisser standard kif definit fl-Artikolu 1(6) tad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistabbilixxi proċedura għall-ghoti ta' informazzjoni fil-qasam tal-istandards u r-regolamenti tekniċi ⁽¹⁾.

Artikolu 5

Varar tas-sistemi STI

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri mehtieġa biex jiżguraw li l-ispeċifikazzjonijiet adottati mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 6 jiġu applikati fir-rigward tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI, meta dawn ikunu varati, f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness II. Dan huwa mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' kull Stat Membru li jiddeċiedi dwar il-varar min-naha tiegħu ta' dawn l-applikazzjonijiet u s-servizzi fit-territorju tiegħu. Dan id-dritt huwa mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe att leġislattiv adottat taht it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 6(2).
2. L-Istati Membri għandhom ukoll jagħmlu sforz sabiex jikkooperaw fir-rigward tal-oqsma ta' prijorità, safejn ma jkunux ġew adottati speċifikazzjonijiet.

Artikolu 6

Speċifikazzjonijiet

1. Il-Kummissjoni għandha l-ewwel tadotta l-ispeċifikazzjonijiet mehtieġa biex tiżgura l-kompatibbiltà, l-interoperabbiltà u l-kontinwità għall-varar u l-użu operattiv tas-sistemi STI għall-azzjonijiet ta' prijorità.
2. Il-Kummissjoni għandha timmira li tadotta speċifikazzjonijiet għal wahda jew aktar mill-azzjonijiet ta' prijorità sas-27 ta' Frar 2013.
3. Ladarba jkun ġew stabbiliti l-ispeċifikazzjonijiet mehtieġa għall-azzjonijiet ta' prijorità, il-Kummissjoni għandha tadotta

speċifikazzjonijiet li jiżguraw il-kompatibbiltà, l-interoperabbiltà u l-kontinwità għall-varar u l-użu operattiv tas-sistemi STI għal azzjonijiet oħra fl-oqsma ta' prijorità.

4. Fejn ikun rilevanti, u skont il-qasam kopert mill-ispeċifikazzjoni, l-ispeċifikazzjoni għandha tinkludi wiehed jew aktar mit-tipi ta' dispożizzjonijiet li ġejjin:

- (a) dispożizzjonijiet funzjonali: jiddeskrivu r-rwoli tad-diversi partijiet interessati u l-fluss ta' informazzjoni bejniethom;
- (b) dispożizzjonijiet tekniċi li jipprovdu għall-mezzi tekniċi biex jissodisfaw id-dispożizzjonijiet funzjonali;
- (c) dispożizzjonijiet organizzattivi li jiddeskrivu l-obbligi proċedurali tad-diversi partijiet interessati;
- (d) dispożizzjonijiet dwar servizzi li jiddeskrivu d-diversi livelli ta' servizzi u l-kontenut tagħhom għall-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI.

5. Mingħajr preġudizzju għall-proċeduri skont id-Direttiva 98/34/KE l-ispeċifikazzjonijiet għandhom, fejn ikun il-każ, jistipulaw il-kondizzjonijiet li bihom l-Istati Membri jistgħu, wara li jinnotifikaw lill-Kummissjoni, jistabbilixxu regoli addizzjonali għall-forniment ta' servizzi tas-sistemi STI fit-territorju kollu tagħhom jew f'parti minnu, sakemm daww ir-regoli ma jostakolawx l-interoperabbiltà.

6. L-ispeċifikazzjonijiet għandhom, fejn ikun il-każ, ikunu bbażati fuq kwalunkwe standard imsemmi fl-Artikolu 8.

L-ispeċifikazzjonijiet għandhom, fejn ikun il-każ, jipprevedu valutazzjoni tal-konformità skont id-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE.

L-ispeċifikazzjonijiet għandhom jikkonformaw mal-prinċipji stabbiliti fl-Anness II.

7. Il-Kummissjoni għandha ttwettaq stima tal-impatt inkluża analiżi tal-benefiċċju mqabbel mal-ispiża qabel l-adozzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet.

Artikolu 7

Atti delegati

1. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 290 tat-TFUE fir-rigward ta' speċifikazzjonijiet. Fl-adozzjoni ta' dawn l-atti delegati l-Kummissjoni għandha tagħxi f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' din id-Direttiva, b'mod partikolari l-mal-Artikolu 6 u mal-Anness II.

2. Għandu jiġi adottat att delegat separat għal kull azzjoni ta' prijorità.

3. Għall-atti delegati msemmijin f'dan l-Artikolu, għandha tapplika l-proċedura stabbilita fl-Artikoli 12, 13 u 14.

⁽¹⁾ ĠU L 204, 21.7.1998, p. 37 (MT: Edizzjoni Speċjali, Kap 13, Vol 020, p. 337).

Artikolu 8**Standards**

1. L-istandards mehtieġa biex ikunu pprovduti interoperabbiltà, kompatibbiltà u kontinwità għall-varar u l-użu operattiv tas-sistemi STI għandhom jiġu żviluppati fl-oqsma ta' prijorità u għall-azzjonijiet ta' prijorità. Għal dak l-għan, il-Kummissjoni, wara li tkun ikkonsultat il-kumitat imsemmi fl-Artikolu 15, għandha titlob lill-korpi rilevanti tal-istandardizzazzjoni f'konformità mal-proċedura stabbilita fid-Direttiva 98/34/KE biex iwettqu kull sforz mehtieġ biex jadottaw dawn l-istandards mill-aktar fis.

2. Meta jinhareġ mandat lill-korpi tal-istandardizzazzjoni, għandhom ikunu rrispettati l-prinċipji stabbiliti fl-Anness II kif ukoll kull dispożizzjoni funzjonali mdahhla fi speċifikazzjoni adottata f'konformità mal-Artikolu 6.

Artikolu 9**Miżuri mhux vinkolanti**

Il-Kummissjoni tista' tadotta linji gwida u miżuri mhux vinkolanti ohra biex jiffacilitaw il-kooperazzjoni tal-Istati Membri rigward l-oqsma ta' prijorità f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemija fl-Artikolu 15(2).

Artikolu 10**Regoli dwar il-privatezza, is-sigurtà u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ipproċessar ta' data personali fil-kuntest tat-thaddim tas-sistemi STI jitwettaq f'konformità mar-regoli Komunitarji li jipproteġu d-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tal-individwi, b'mod partikolari d-Direttiva 95/46/KE u d-Direttiva 2002/58/KE.

2. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-data personali tkun protetta kontra l-użu skorrett, fosthom aċċess mhux awtorizzat, tibdil jew telf.

3. Minghajr preġudizzju għall-paragrafu 1, sabiex tkun żgurata l-privatezza, għandu jkun inkoraġġit l-użu ta' data anonima, fejn ikun il-każ, għat-tweġġ tal-applikazzjonijiet u servizzi tas-sistemi STI.

Minghajr preġudizzju għad-Direttiva 95/46 id-data personali għandha tkun ipproċessata biss safejn tali pproċessar huwa mehtieġ għat-tweġġ tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI.

4. Fir-rigward tal-applikazzjoni tad-Direttiva 95/46/KE u b'mod partikolari fejn ikunu involuti kategoriji speċjali ta' data personali, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-dispożizzjonijiet dwar il-kunsens għall-ipproċessar ta' din id-data personali jkunu rrispettati.

5. Id-Direttiva 2003/98/KE għandha tapplika.

Artikolu 11**Regoli dwar ir-responsabbiltà**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kwistjonijiet relatati mar-responsabbiltà, dwar il-varar u l-użu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI stabbiliti fl-ispeċifikazzjonijiet adottati f'konformità mal-Artikolu 6, ikunu indirizzati f'konformità mal-liġi eżistenti tal-Unjoni, inkluża b'mod partikolari d-Direttiva tal-Kunsill 85/374/KEE tal-25 ta' Lulju 1985 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi tal-Istati Membri dwar responsabbiltà għall-prodotti difettużi ⁽¹⁾, kif ukoll il-leġislazzjoni nazzjonali rilevanti.

Artikolu 12**Eżerċizzju tad-delega**

1. Is-setgħa ta' adozzjoni tal-atti delegati msemija fl-Artikolu 7 għandhom jingħataw lill-Kummissjoni għal perijodu ta' seba' snin wara is-27 ta' Awwissu 2010. Il-Kummissjoni għandha tagħmel rapport fir-rigward tas-setgħat delegati mhux aktar tard minn sitt xhur qabel it-tmiem ta' perijodu ta' hames snin wara is-27 ta' Awwissu 2010.

2. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

3. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati tingħata lill-Kummissjoni taht il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 13 u 14.

Artikolu 13**Revoka tad-delega**

1. Id-delega ta' setgħat imsemmija fl-Artikolu 7 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.

2. L-istituzzjoni li tkun bdiet proċedura interna sabiex jiġi deċiż jekk tiġix revokata d-delega ta' setgħat għandha tagħmel hilitha sabiex tinforma lill-istituzzjoni l-oħra u lill-Kummissjoni fi żmien raġonevoli qabel ma tittiehed id-deċiżjoni finali, filwaqt li tindika s-setgħat delegati li jistgħu jkunu suġġetti għar-revoka u r-raġunijiet possibbli għal revoka.

3. Id-deċiżjoni ta' revoka għandha għib fi tmemha d-delega ta' setgħat speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha tidhol fis-seħh immedjatament jew f'data aktar tard speċifikata fid-deċiżjoni. Din m'għandhiex taffettwa l-validità tal-atti delegati li jkunu diġà fis-seħh. Din għandha tkun ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

⁽¹⁾ ĠU L 210, 7.8.1985, p. 29, (Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 15, Volum 1, p. 257).

Artikolu 14

Oġġezzjonijiet għall-atti delegati

1. Il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill jista' joġġezzjona għal att delegat fi żmien perijodu ta' xahrejn mid-data tan-notifika.

Fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill, dan il-perijodu għandu jittawwal b'xahrejn.

2. Jekk, meta jiskadi dan il-perijodu, la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu oġġezzjonaw għall-att delegat, dan għandu jiġi ppubblikat f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* u għandu jidhol fis-seħh fid-data stabbilita fih.

L-att delegat jista' jiġi ppubblikat f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* u jidhol fis-seħh qabel ma jiskadi dak il-perijodu jekk il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma infurmaw lill-Kummissjoni bl-intenzjoni tagħhom li ma joġġezzjonawx.

3. Jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjona għal att delegat, dan m'għandux jidhol fis-seħh. L-istituzzjoni li toġġezzjona għandha tiddikjara r-raġunijiet għaliex oġġezzjonat għall-att delegat.

Artikolu 15

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġhuna mill-Kumitat Ewropew tas-sistemi STI (EIC).

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu għandhom japplikaw l-Artikolu 3 u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont mehud tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

Artikolu 16

Grupp Konsultattiv Ewropew dwar is-sistemi STI

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Grupp Konsultattiv Ewropew dwar is-sistemi STI biex jagħtiha pariri dwar l-aspetti kummerċjali u tekniċi tal-varar u l-użu tas-sistemi STI fl-Unjoni. Il-grupp għandu jkun magħmul minn rappreżentanti ta' livell għoli tal-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI, l-assocjazzjonijiet tal-utenti, l-operaturi tat-trasport u tal-faċilitajiet, l-industrija tal-manifattura, is-sieħba soċjali, l-assocjazzjonijiet professjonali, l-awtoritajiet lokali u fora oħra rilevanti.

Artikolu 17

Rappurtar

1. L-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni sas-27 ta' Awwissu 2011 rapport dwar l-attivitajiet u l-proġetti nazzjonali tagħhom dwar l-oqsma ta' priyorità.

2. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni sas-27 ta' Awwissu 2012 b'informazzjoni dwar l-azzjonijiet nazzjonali għas-sistemi STI previsti tul il-hames snin segwenti.

Il-linji gwida għar-rappurtar mill-Istati Membri għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 15(2).

3. Konsegwentement għall-ewwel rapport, l-Istati Membri għandhom jirrappurtaw kull tliet snin dwar il-progress li jkun sar fil-varar tal-azzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1.

4. Il-Kummissjoni għandha tipprezenta rapport kull tliet snin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Ir-rapport għandu jkun flimkien ma' analiżi dwar il-funzjonament u l-implimentazzjoni, inklużi r-riżorsi finanzjarji użati u meħtieġa, tal-Artikoli 5 sa 11 u tal-Artikolu 16, u għandu jivvaluta l-htieġa li din id-Direttiva tiġi emendata, fejn ikun il-każ.

5. F'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 15(2), il-Kummissjoni għandha tadotta programm ta' hidma, sas-27 ta' Frar 2011. Il-programm ta' hidma għandu jinkludi objettivi u dati għall-implimentazzjoni tiegħu kull sena u jekk ikun meħtieġ għandu jipproponi l-adattamenti meħtieġa.

Artikolu 18

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sas-27 ta' Frar 2012.

Meta l-Istati Membri jadottaw daww id-dispożizzjonijiet, dawn għandu jkollhom referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi kif issir tali referenza, u t-test tagħha, għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva.

*Artikolu 19***Dhul fis-sehh**

Din id-Direttiva ghandha tidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni taghha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

*Artikolu 20***Indirizzati**

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Strasburgu, is-7 ta' Lulju 2010.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

J. BUZEK

Għall-Kunsill

Il-President

O. CHASTEL

ANNEX I

OQSMA U AZZJONIJET TA' PRIJORITÀ

(kif imsemmijin fl-Artikoli 2 u 3)

— Qasam ta' prijorità I: Użu ottimali tad-data dwar it-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar

L-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards għal użu ottimali tad-data dwar it-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar għandhom jinkludu dan li ġej:

1. Speċifikazzjonijiet għall-azzjoni ta' prijorità (a)

Id-definizzjoni tar-rekwiżiti meħtieġa biex is-servizzi ta' informazzjoni dwar l-ivvjaġġar multimodali fl-UE kollha jsiru preċiżi u disponibbli transkonfinalment għall-utenti tas-sistemi STI, abbażi ta':

- id-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà tad-data eżistenti u preċiża dwar it-toroq u t-traffiku f'hin reali użata għall-informazzjoni dwar l-ivvjaġġar multimodali għall-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI minghajr preġudizzju għal-limitazzjonijiet tas-sikurezza u l-ġestjoni tat-trasport;
- il-facilitazzjoni tal-iskambju elettroniku tad-data bejn l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u l-partijiet interessati u l-fornituri rilevanti tas-servizzi tas-sistemi STI, transkonfinalment;
- l-aġġornament f'waqtu tad-data disponibbli dwar it-toroq u t-traffiku għall-informazzjoni dwar l-ivvjaġġar multimodali mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u mill-partijiet interessati;
- l-aġġornament f'waqtu tal-informazzjoni dwar l-ivvjaġġar multimodali mill-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI.

2. Speċifikazzjonijiet għall-azzjoni ta' prijorità (b)

Id-definizzjoni tar-rekwiżiti meħtieġa biex is-servizzi ta' informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku fl-UE kollha jsiru preċiżi u disponibbli transkonfinalment għall-utenti tas-sistemi STI, abbażi ta':

- id-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà tad-data eżistenti u preċiża dwar it-toroq u t-traffiku f'hin reali użata għall-informazzjoni dwar it-traffiku f'hin reali għall-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI minghajr preġudizzju għal-limitazzjonijiet tas-sikurezza u l-ġestjoni tat-trasport;
- il-facilitazzjoni tal-iskambju elettroniku tad-data bejn l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u l-partijiet interessati u l-fornituri rilevanti tas-servizzi tas-sistemi STI, transkonfinalment;
- l-aġġornament f'waqtu tad-data disponibbli dwar it-toroq u t-traffiku użata għall-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u mill-partijiet interessati;
- l-aġġornament f'waqtu tal-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku mill-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI.

3. Speċifikazzjonijiet għall-azzjonijiet ta' prijorità (a) u (b)

3.1. Id-definizzjoni tar-rekwiżiti meħtieġa għall-għir mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u/jew, fejn hu rilevanti, mis-settur privat tad-data dwar it-toroq u t-traffiku (jiġifieri l-pjani taċ-ċirkulazzjoni tat-traffiku, ir-regolamenti tat-traffiku u r-rotot rakkomandati, speċjalment għall-vetturi kbar tal-merkanzija) u għall-ghoti ta' dawn lill-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI, ibbażata fuq:

- id-disponibbiltà, għall-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI, ta' data eżistenti dwar it-toroq u t-traffiku (jiġifieri l-pjani taċ-ċirkulazzjoni tat-traffiku, ir-regolamenti tat-traffiku u rotot rakkomandati) miġbura mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u/jew mis-settur privat;
- il-facilitazzjoni tal-iskambju elettroniku tad-data bejn l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u l-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI;
- l-aġġornament f'waqtu, mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u/jew, fejn rilevanti, is-settur privat, ta' data dwar it-toroq u t-traffiku (jiġifieri l-pjani taċ-ċirkulazzjoni tat-traffiku, ir-regolamenti tat-traffiku u r-rotot rakkomandati);
- l-aġġornament f'waqtu, mill-fornituri tas-servizzi tas-sistemi STI, tas-servizzi u l-applikazzjonijiet tas-sistemi STI bl-użu ta' din id-data dwar it-toroq u t-traffiku.

3.2. Id-definizzjoni tar-rekwiżiti mehtieġa biex id-data dwar it-toroq, it-traffiku u s-servizzi tat-trasport użata għall-mapep diġitali ssir preċiża u disponibbli, fejn ikun possibbli, għall-produtturi u l-fornituri tas-servizzi tal-mapep diġitali, abbażi ta':

- id-disponibbiltà ta' data eżistenti dwar it-toroq u t-traffiku użata għall-mapep diġitali għall-produtturi u l-fornituri tas-servizzi tal-mapep diġitali;
- il-facilitazzjoni tal-iskambju elettroniku tad-data bejn l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u l-partijiet interessati u l-produtturi u l-fornituri privati tal-mapep diġitali;
- l-aġġornament f'waqtu tad-data dwar it-toroq u t-traffiku għall-mapep diġitali mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u mill-partijiet interessati;
- l-aġġornament f'waqtu tal-mapep diġitali mill-produtturi u l-fornituri tas-servizzi tal-mapep diġitali.

4. Speċifikazzjonijiet għall-azzjoni ta' prijorità (c)

Id-definizzjoni tar-rekwiżiti minimi, ta' 'informazzjoni universali dwar it-traffiku' relatati mas-sikurezza fit-toroq, mogħtija, fejn ikun possibbli, mingħajr ħlas għall-utenti kollha tat-toroq, kif ukoll il-kontenut minimu tagħhom, abbażi ta':

- l-identifikazzjoni u l-użu ta' lista standardizzata ta' avvenimenti tat-traffiku relatati mas-sikurezza ('messagġi universali dwar it-traffiku') li għandhom jiġu kkomunikati lill-utenti tas-sistemi STI mingħajr ħlas;
- il-kompatibbiltà u l-integrazzjoni tal-'messagġi universali dwar it-traffiku' fis-servizzi tas-sistemi STI għall-informazzjoni f'linja reali dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar multimodali.

— Qasam ta' prijorità II: Kontinwità tas-sistemi STI ta' ġestjoni tat-traffiku u tal-merkanzija

L-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards għall-kontinwità u l-interoperabbiltà tas-servizzi ta' ġestjoni tat-traffiku u l-merkanzija, b'mod partikolari dwar in-netwerk TEN-T, għandhom jinkludu dan li ġej:

1. Speċifikazzjonijiet għal azzjonijiet ohra

1.1. Id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa għall-iżvilupp tal-Arkitettura Qafas tal-UE tas-sistemi STI, li jindirizzaw speċifikament l-interoperabbiltà, il-kontinwità tas-servizzi u l-aspetti multimodali relatati mas-sistemi STI, inkluż pereżempju t-tikkettjar interoperabbli multimodali, fejn l-Istati Membri u l-awtoritajiet kompetenti tagħhom f'kooperazzjoni mas-settur privat jistgħu jiżviluppaw l-arkitettura tas-sistemi STI tagħhom għall-mobbiltà fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali.

1.2. Id-definizzjoni tar-rekwiżiti minimi mehtieġa għall-kontinwità tas-servizzi tas-sistemi STI, b'mod partikolari għas-servizzi transkonfinali, għall-ġestjoni tat-trasport tal-passiġġieri permezz ta' modi differenti ta' trasport, abbażi ta':

- il-facilitazzjoni tal-iskambju elettroniku għal data dwar it-traffiku u l-informazzjoni transkonfinali, u fejn ikun il-każ, ir-reġjuni, jew bejn iż-żoni urbani u daww interurbani, bejn iċ-ċentri rilevanti tal-informazzjoni/kontroll tat-traffiku u l-partijiet interessati differenti;
- l-użu ta' flussi tal-informazzjoni jew interkonnessjonijiet tat-traffiku standardizzati bejn iċ-ċentri rilevanti tal-informazzjoni/kontroll tat-traffiku u partijiet interessati differenti.

1.3. Id-definizzjoni tar-rekwiżiti minimi mehtieġa għall-kontinwità tas-servizzi tas-sistemi STI għall-ġestjoni tal-merkanzija tul il-kurrituri tat-trasport u b'modi differenti ta' trasport, abbażi ta':

- il-facilitazzjoni tal-iskambju elettroniku għal data dwar it-traffiku u l-informazzjoni transkonfinali, u fejn ikun il-każ, ir-reġjuni, jew bejn iż-żoni urbani u daww interurbani, bejn iċ-ċentri rilevanti tal-informazzjoni/kontroll tat-traffiku u l-partijiet interessati differenti;
- l-użu ta' flussi tal-informazzjoni jew interkonnessjonijiet tat-traffiku standardizzati bejn iċ-ċentri rilevanti tal-informazzjoni/kontroll tat-traffiku u partijiet interessati differenti.

1.4. Id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa fit-twettiq tal-applikazzjonijiet tas-sistemi STI (b'mod partikolari l-lokalizzazzjoni u t-traċċar tal-merkanzija tul il-vjaġġ tagħha u fil-modi kollha ta' trasport) għal-logistika tat-trasport tal-merkanzija ('eFreight'), ibbażata fuq:

- id-disponibbiltà tat-teknoloġiji rilevanti tas-sistemi STI u l-użu tagħhom mill-iżviluppaturi tal-applikazzjonijiet tas-sistemi STI;
- l-integrazzjoni tar-riżultati tal-pożizzjonament fl-ghodod u ċ-ċentri tal-ġestjoni tat-traffiku.

1.5. Id-definizzjoni tal-interkonnessjonijiet mehtieġa biex jiġu żgurati l-interoperabbiltà u l-kompatibbiltà bejn l-arkitektura urbana tas-sistemi STI u l-arkitektura Ewropea tas-sistemi STI, abbażi ta':

- id-disponibbiltà tad-data dwar it-trasport pubbliku, l-ippjanar tal-vjaġġi, id-domanda għat-trasport, it-traffiku u l-parkeġġ għaċ-ċentri u l-fornituri tas-servizzi tal-kontroll urbani;
- il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku tad-data bejn iċ-ċentri u l-fornituri tas-servizzi differenti tal-kontroll urbani għat-trasport pubbliku jew privat u bejn il-modi kollha possibbli ta' trasport;
- l-integrazzjoni tad-data u l-informazzjoni kollha rilevanti f'arkitektura waħda.

— **Qasam ta' prijorità III: Applikazzjonijiet tas-sistemi STI għas-sikurezza u s-sigurtà fit-toroq**

L-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards tal-applikazzjonijiet tas-sistemi STI għas-sikurezza u s-sigurtà fit-toroq għandhom jinkludu dan li ġej:

1. Speċifikazzjonijiet għall-azzjoni ta' prijorità (d)

Id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa għall-forniment armonizzat ta' eCall interoperabbli fl-UE kollha, li jinkludu:

- id-disponibbiltà tad-data obbligatorja tas-sistemi STI fil-vetturi li trid tiġi skambjata;
- id-disponibbiltà tat-tagħmir mehtieġ fiċ-ċentri ta' rispons għal sejhiet ta' emerġenza li jirċievu d-data li tkun ntbagħtet mill-vetturi;
- il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku ta' data bejn il-vetturi u ċ-ċentri ta' rispons għal sejhiet ta' emerġenza.

2. Speċifikazzjonijiet għall-azzjoni ta' prijorità (e)

Id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa biex jipprovdu servizzi ta' informazzjoni bbażati fuq is-sistemi STI għal postijiet ta' parkeġġ bla periklu u sikuri għal trakkijiet u vetturi kummerċjali, b'mod partikolari f'żoni ta' servizz u serħan fit-toroq, abbażi ta':

- id-disponibbiltà tal-informazzjoni dwar il-parkeġġ fit-toroq għall-utenti;
- il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku ta' data bejn is-siti tal-parkeġġ fit-toroq, iċ-ċentri u l-vetturi.

3. Speċifikazzjonijiet għall-azzjoni ta' prijorità (f)

Id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa biex jipprovdu servizzi ta' rriżervar ibbażati fuq is-sistemi STI għal postijiet ta' parkeġġ bla periklu u sikuri għal trakkijiet u vetturi kummerċjali abbażi ta':

- id-disponibbiltà tal-informazzjoni dwar il-parkeġġ fit-toroq għall-utenti;
- il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku ta' data bejn is-siti tal-parkeġġ fit-toroq, iċ-ċentri u l-vetturi;
- l-integrazzjoni tat-teknoloġiji rilevanti tas-sistemi STI kemm fil-vetturi kif ukoll fil-faċilitajiet tal-parkeġġ fit-toroq biex tiġi aġġornata l-informazzjoni dwar l-ispazji ta' parkeġġ disponibbli għall-finijiet ta' rriżervar.

4. Speċifikazzjonijiet għal azzjonijiet oħra

- 4.1. id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa għall-appoġġ tas-sikurezza tal-utenti tat-toroq fir-rigward tal-Interkonnessjoni bejn il-Magni u l-Bniedem abbord il-vetturi u l-użu ta' apparat nomadiku biex jappoġġja l-attività tas-sewqan u/jew l-operazzjoni ta' trasport, kif ukoll is-sigurtà tal-komunikazzjonijiet fil-vetturi;
- 4.2. id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa biex jittejjbu s-sikurezza u l-kumdità tal-utenti vulnerabbli tat-toroq għall-applikazzjonijiet rilevanti kollha tas-sistemi STI;
- 4.3. id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa biex jintegraw is-sistemi tal-informazzjoni avanzati tal-appoġġ għas-sewwieqa fl-infrastruttura tat-toroq u l-vetturi li mhumiex fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttivi 2007/46/KE, 2002/24/KE u 2003/37/KE.

— **Qasam ta' prijetà IV: Kollegament tal-vettura mal-infrastruttura tat-trasport**

L-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards għall-kollegament ta' vetturi mal-infrastruttura tat-trasport għandhom jinkludu dawn li ġejjin:

1. Speċifikazzjonijiet għal azzjonijiet oħra:

- 1.1. Id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa sabiex jiġu integrati l-applikazzjonijiet differenti tas-sistemi STI fi pjattaforma miftuħa fil-vetturi, ibbażata fuq:

- l-identifikazzjoni tar-rekwiżiti funzjonali tal-applikazzjonijiet eżistenti jew ippjanati tas-sistemi STI;
- id-definizzjoni ta' arkitettura b'sistema miftuħa li tiddefinixxi l-funzjonalitajiet u l-interkonnessjonijiet meħtieġa għall-interoperabbiltà/interkonnessjoni mas-sistemi u l-faċilitajiet tal-infrastruttura;
- l-integrazzjoni tal-applikazzjonijiet tas-sistemi STI godda jew aġġornati fil-futur b'sistema ta' 'qabbad u uża' fi pjattaforma miftuħa fil-vetturi;
- l-użu tal-proċess tal-istandardizzazzjoni għall-adozzjoni tal-arkitettura, u l-ispeċifikazzjonijiet miftuħa fil-vetturi.

- 1.2. Id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa sabiex isir aktar progress fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' sistemi koope-rattivi (vettura-vettura, vettura-infrastruttura, infrastruttura-infrastruttura), ibbażata fuq:

- il-faċilitazzjoni tal-iskambju ta' data jew informazzjoni bejn vetturi, infrastruttura u bejn il-vettura u l-infras-truttura;
- id-disponibbiltà tad-data jew l-informazzjoni rilevanti li ser tiġi skambjata għall-partijiet rispettivi tal-vetturi jew tal-infrastruttura tat-toroq;
- l-użu ta' format standardizzat tal-messaġġi għal dan l-iskambju tad-data jew informazzjoni bejn il-vetturi u l-infrastruttura;
- id-definizzjoni ta' infrastruttura tal-komunikazzjoni għall-iskambju ta' data jew informazzjoni bejn vetturi, infrastrutturi u bejn il-vetturi u l-infrastruttura;
- l-użu ta' proċessi ta' standardizzazzjoni għall-adozzjoni tal-arkitetturi rispettivi.

—

ANNEX II

PRINĊIPJI GHALL-ISPEĊIFIKAZZJONIJIET U L-VARAR TAS-SISTEMI STI

(kif imsemmijin fl-Artikoli 5, 6 u 8)

L-adozzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet, il-ħruġ tal-mandati għall-istandards u l-ghazla u l-varar tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI għandhom ikunu bbażati fuq evalwazzjoni tal-htigijiet li tinvolvi l-partijiet kollha interessati, u għandhom jikkonformaw mal-prinċipji li ġejjin. Dawn il-miżuri għandhom:

- a) **Ikunu effettivi** — jagħtu kontribut tanġibbli għas-soluzzjoni tal-isfidi prinċipali li jaffettwaw it-trasport bit-triq fl-Ewropa (pereżempju t-tnaqqis tal-konġestjoni, it-tnaqqis tal-emissjonijiet, it-titjib tal-effiċjenza tal-enerġija, il-ksib ta' livelli oġhla ta' sikurezza u sigurtà inkluż għall-utenti vulnerabbli tat-toroq);
- b) **Ikunu effettivi vis-à-vis l-ispiża** — jottimizzaw il-proporzjon ta' prestazzjoni relattivament għall-ispejjeż fir-rigward tal-oġġettivi milhuqa;
- c) **Ikunu proporzjonati** — jipprevedu, fejn ikun il-każ, livelli differenti ta' kwalità u varar tas-servizz li jistgħu jinkisbu, b'kont meħud tal-ispeċifitàjiet lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropej;
- d) **Jappoġġaw il-kontinwità tas-servizzi** — jiżguraw servizzi mingħajr interruzzjoni fl-Unjoni kollha, b'mod partikolari fuq in-netwerk trans-Ewropew, u fejn ikun possibbli fil-fruntieri esterni tagħha, meta jiġu varati is-servizzi tas-sistemi STI. Il-kontinwità tas-servizzi għandha tkun żgurata, flivell adattat għall-karatteristiċi tan-netwerks tat-trasport li jikkollegaw pajjiżi ma' pajjiżi, u fejn ikun il-każ, reġjuni ma' reġjuni u b'liet ma' żoni rurali;
- e) **Jipprovdu interoperabbiltà** — jiżguraw li s-sistemi u l-proċessi tan-negozju sottostanti jkollhom il-kapaċità li jagħmlu skambju ta' data u jikkondividu informazzjoni u konnoxxenza sabiex ikun jista' jiġi pprovdut servizz effettiv tas-sistemi STI;
- f) **Jirrispettaw il-kompatibbiltà b'lura** — jiżguraw, fejn ikun il-każ, il-kapaċità għas-sistemi tas-sistemi STI li jahdmu mas-sistemi eżistenti li jikkondividu għan komuni, mingħajr ma jostakolaw l-iżvilupp ta' teknoloġiji ġodda;
- g) **Jirrispettaw il-karatteristiċi nazzjonali tal-infrastruttura u tan-network** — iqisu d-differenzi li hemm fil-karatteristiċi tan-netwerks tat-trasport, b'mod partikolari fid-daqsijiet tal-volumi tat-traffiku u fil-kondizzjonijiet tat-temp fit-toroq;
- h) **Jippromwovu l-ugwaljanza tal-aċċess** — la jimpedixxu u lanqas jiddiskriminaw kontra l-aċċess għall-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI mill-utenti vulnerabbli tat-toroq;
- i) **Jappoġġaw il-maturità** — juru, wara valutazzjoni tar-riskju adatta, ir-robustezza tas-sistemi STI innovattivi, permezz ta' livell suffiċjenti ta' żvilupp tekniku u esplojtazzjoni operattiva;
- j) **Jipprovdu kwalità fil-kronometraġġ u l-pożizzjonament** — jużaw infrastrutturi li jiddipendu mis-satelliti, jew kwalunkwe teknoloġija li tipprovdi livelli ekwivalenti ta' preċiżjoni għall-finijiet tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-sistemi STI li jehtieġu servizzi ta' kronometraġġ u pożizzjonament globali, kontinwi, preċiżi u ggarantiti;
- k) **Jiffaċilitaw l-intermodalità** — iqisu l-koordinament tad-diversi modi ta' trasport, fejn ikun il-każ, waqt il-varar tas-sistemi STI;
- l) **Jirrispettaw il-koerenza** — iqisu r-regoli, il-politika u l-attivitajiet eżistenti tal-Unjoni li jkunu rilevanti fil-qasam tas-sistemi STI, b'mod partikolari fil-qasam tal-istandardizzazzjoni.